

فصل اول: تشکیلات و حدود و وظایف (قانون رسیدگی به تخلفات اداری)

هدف کلی فصل: این فصل به چگونگی تشکیل نهادهایی می‌پردازد که مسئولیت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان دولت را بر عهده دارند. همچنین، ساختار این نهادها، نحوه انتخاب و شرایط اعضا، و حدود اختیارات و وظایف آن‌ها را مشخص می‌کند.

ماده ۱: تشکیل هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری

- **مفاد اصلی:** برای رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان در هر دستگاه دولتی مشمول قانون، هیأت‌هایی با عنوان "هیأت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان" تشکیل می‌شود.
- **انواع هیأت‌ها:** این هیأت‌ها به دو دسته تقسیم می‌شوند:
 ۱. **هیأت بدوی:** مرجع اولیه رسیدگی به تخلف است. یعنی اولین جایی که پرونده تخلف کارمند در آن بررسی می‌شود.
 ۲. **هیأت تجدید نظر:** مرجعی است که به اعتراضات نسبت به آرای صادره از سوی هیأت بدوی رسیدگی می‌کند.
- **تبصره ۱ (محل تشکیل هیأت تجدید نظر):**
 - **محل اصلی:** در مرکز وزارتخانه یا سازمان مستقل دولتی تشکیل می‌شود.
 - **استثنا:** برای تعدادی از دستگاه‌های دیگر نیز (که فهرستشان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد) هیأت تجدید نظر تشکیل می‌شود. این یعنی هیأت وزیران تشخیص می‌دهد کدام دستگاه‌ها علاوه بر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مستقل، نیاز به هیأت تجدید نظر مستقل دارند.
 - **امکان داشتن شعبه:** هیأت تجدید نظر می‌تواند دارای شعبه‌های متعددی باشد تا حجم کار را مدیریت کند.
- **تبصره ۲ (تشکیل هیأت تجدید نظر استانی):**
 - **شرط:** در صورت تشخیص "هیأت عالی نظارت" (یک نهاد بالادستی برای نظارت بر عملکرد هیأت‌ها) و در صورت وجود ضرورت.
 - **محل:** در مرکز برخی از استان‌ها. این برای تسهیل دسترسی کارمندان استانی به مرجع تجدید نظر و کاهش تمرکزگرایی است.

نکات مهم آزمونی ماده ۱:

- نام دقیق هیأت: "هیأت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان".
- دو نوع هیأت: بدوی و تجدید نظر.
- محل اصلی هیأت تجدید نظر (مرکز وزارتخانه/سازمان مستقل) و مرجع تصویب برای سایر دستگاه‌ها (هیأت وزیران).
- مرجع تشخیص ضرورت برای هیأت تجدید نظر استانی (هیأت عالی نظارت).

ماده ۲: ترکیب و انتصاب اعضای هیأت‌ها

- **تعداد اعضا:** هر هیأت (چه بدوی و چه تجدید نظر) شامل:
 - سه عضو اصلی: تصمیم‌گیرندگان اصلی هستند.
 - یک یا دو عضو علی‌البدل: در صورت غیبت اعضای اصلی، جایگزین می‌شوند.
- **نحوه انتصاب:** اعضا با حکم وزیر یا بالاترین مقام سازمان مستقل دولتی مربوطه (یا سایر دستگاه‌های موضوع تبصره ۱ ماده ۱) منصوب می‌شوند.
- **مدت عضویت:** سه سال.
- **انتصاب مجدد:** بلامانع است، یعنی یک عضو می‌تواند برای دوره‌های سه ساله بعدی نیز مجدداً منصوب شود.
- **تبصره ۱ (وظیفه اعضای علی‌البدل):** به صراحت بیان می‌کند که اعضای علی‌البدل در غیاب اعضای اصلی، وظایف آن‌ها را انجام می‌دهند تا جلسات هیأت لغو نشود.
- **تبصره ۲ (محدودیت‌های عضویت برای جلوگیری از تعارض منافع):**
 - **عدم عضویت همزمان:** هیچ یک از اعضای (اصلی یا علی‌البدل) هیأت بدوی یک دستگاه نمی‌توانند همزمان عضو هیأت تجدید نظر همان دستگاه باشند. این برای حفظ بی‌طرفی در مرحله تجدید نظر است.
 - **عدم شرکت در تجدید نظر پرونده قبلی:** اعضای که در مرحله بدوی به یک پرونده رأی داده‌اند، نمی‌توانند در مرحله تجدید نظر همان پرونده شرکت کنند. این نیز برای جلوگیری از پیش‌داوری و تأمین انصاف است.

نکات مهم آزمونی ماده ۲:

- تعداد اعضای اصلی (۳ نفر) و علی‌البدل (۱ یا ۲ نفر)
- مقام صادرکننده حکم انتصاب (وزیر یا بالاترین مقام سازمان)
- مدت عضویت (۳ سال) و امکان انتصاب مجدد.
- محدودیت‌های مهم تبصره ۲ برای جلوگیری از تعارض منافع.

ماده ۳: برکناری اعضای هیأت‌ها

- **نحوه برکناری:** برکناری اعضای هیأت‌های بدوی و تجدید نظر یک فرآیند دو مرحله‌ای است:
 ۱. **پیشنهاد:** از سوی وزیر یا بالاترین مقام سازمان مستقل دولتی (یا سایر دستگاه‌های موضوع تبصره ۱ ماده ۱)
 ۲. **تصویب:** توسط "هیأت عالی نظارت". این نشان‌دهنده اهمیت ثبات اعضا و جلوگیری از برکناری‌های سلیقه‌ای است.

نکات مهم آزمونی ماده ۳:

- مرجع پیشنهاد دهنده برکناری (وزیر یا بالاترین مقام سازمان).
- مرجع تصویب کننده برکناری (هیأت عالی نظارت)

ماده ۴: صلاحیت رسیدگی و قطعیت آراء

- صلاحیت هیأت بدوی: رسیدگی اولیه به تخلفات اداری کارمندان با هیأت بدوی است.
- قطعیت آرای بدوی (غیرقابل تجدید نظر): (آرای که طبق قانون قابل تجدید نظر نیستند، از تاریخ ابلاغ به کارمند، قطعی و لازم‌الاجرا می‌شوند.)
- تجدید نظر خواهی از آرای بدوی (قابل تجدید نظر):
 - مهلت: کارمند ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی بدوی فرصت دارد درخواست تجدید نظر کند.
 - تکلیف هیأت تجدید نظر: در صورت دریافت درخواست در مهلت مقرر، مکلف به رسیدگی است.
- قطعیت آرای تجدید نظر: آرای صادره از هیأت تجدید نظر، از تاریخ ابلاغ، قطعی و لازم‌الاجرا هستند و دیگر قابل اعتراض در این هیأت‌ها نیستند.
- تبصره ۱ (قطعیت رأی بدوی در صورت عدم درخواست تجدید نظر): (اگر رأی هیأت بدوی قابل تجدید نظر باشد، اما کارمند در مهلت ۳۰ روزه درخواست تجدید نظر ندهد، رأی بدوی پس از انقضای این مهلت، خود به خود قطعی و لازم‌الاجرا می‌شود.) توجه: این فایل رایگان نیست و برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه و تنظیم شده است. تمام حقوق مادی و معنوی این محصول، متعلق به سایت "بژیک" می‌باشد؛ هر گونه کپی برداری و انتشار غیر قانونی آن توسط افراد سودجو، بدون اخطار قبلی، پیگرد قانونی در پی خواهد داشت؛ لذا بایستی مستقیماً از این سایت خریداری شود در غیر این صورت مسئولین راضی نمی‌باشند و حرام و حق الناس می‌باشد.
- تبصره ۲ (ابلاغ رأی):
 - نحوه ابلاغ: مطابق مقررات قانون آیین دادرسی مدنی انجام می‌شود (این قانون، تشریفات قانونی برای اطلاع‌رسانی رسمی احکام و اوراق قضایی را مشخص می‌کند).
 - فاصله زمانی صدور تا ابلاغ: حداکثر ۳۰ روز. رأی نباید بیش از ۳۰ روز پس از صدور، بدون ابلاغ باقی بماند.

نکات مهم آزمونی ماده ۴:

- صلاحیت اولیه با هیأت بدوی.
- مهلت ۳۰ روزه برای درخواست تجدید نظر.
- نحوه قطعی شدن آرای بدوی (با یا بدون درخواست تجدید نظر)
- قطعی و لازم‌الاجرا بودن آرای هیأت تجدید نظر از تاریخ ابلاغ.
- قانون حاکم بر ابلاغ (آیین دادرسی مدنی)
- حداکثر فاصله ۳۰ روزه بین صدور رأی و ابلاغ آن.

ماده ۵: گروه‌های تحقیق

- هدف از تشکیل: برای تسریع در روند رسیدگی، هیأت‌ها می‌توانند از گروه‌هایی به نام "گروه تحقیق" استفاده کنند.

